

door ds. Rosaliene Israël (Amsterdam)

Thema: **Gedachten bij Aswoensdag**

Welkom bij deze podcast van de Alle-Dag-Kerk.

In deze aflevering vraag ik - Rosaliene Israël, predikant en praktisch theoloog – me af hoe ik deze Vastenperiode bewust kan beleven. En kennelijk ben ik niet de enige.

Niet alleen in Rooms-Katholieke, maar ook in Protestantse kringen wordt - zo valt mij op - meer en meer aandacht besteed aan de invulling van de weken voor Pasen.

Aswoensdag – traditioneel het begin van de Veertigdagentijd - zal net als zoveel dit seizoen anders zijn dan anders.

Volgens officiële Vaticaanse instructie zullen Rooms-Katholieke priesters de tot as verbrande palmtakken van afgelopen Pasen zegenen, en deze vervolgens met zo'n grote, zwarte kwast besprenkelen met wijwater.

Daarna moet de voorganger - want corona - zijn handen wassen en een mondkapje opzetten. Vervolgens strooit hij zonder te spreken as uit boven het hoofd van elke kerk-ganger. Een coronaproof variant op het tekenen van een askruisje op je voorhoofd.

Met dit ritueel markeert Aswoensdag letterlijk de overgang naar de Veertigdagentijd, een periode van inkeer en bezinning. Van teruggaan naar de kern, naar dat waar het christelijke geloof om draait.

Een waarachtige levenshouding, noemt collega Harry Tacken dat in een inleiding bij de teksten die in veel Aswoensdagvieringen gelezen worden.

Beetje zware terminologie, een waarachtige levenshouding.

Maar voor wie het [zesde hoofdstuk van de Bergrede naar Matteüs](#) leest, wordt een tipje van de sluier opgelicht.

Niet uiterlijk of religieus vertoon, maar de ware innerlijke houding is doorslaggevend. Gaven geven, bidden en vasten, je doet het niet voor de bühne, maar vanwege de achterliggende intentie.

OK, dus als ik deze Vastenperiode bewust wil beleven, dan bereik ik dat dus niet door mezelf allerlei dingen op te leggen of te ontzeggen, maar door me af te vragen hoe ik me tot God verhoud. [Hoe zit het eigenlijk met die relatie tussen mij en God?](#)

Euhm, spreken over 'een relatie tussen mij en God' is nou niet echt het taalveld waar ik me theologisch heel erg thuis bij voel. Maar net als ik korte metten probeer te maken met dat relatiegedoe tussen God en mij, schiet me iets te binnen.

Begin januari kreeg ik namelijk van een vriendin die een coachingpraktijk heeft, de vraag of ik open stond voor 'een ritueel voor mij en mijn partner om het nieuwe jaar mee in te gaan'. Ook al niet echt mijn taalveld.

Maar goed, nieuwsgierig als ik ben, zei ik toch 'ja'.

De volgende dag zat er een mail in mijn inbox, met als bijlage *vijf* opdrachten om samen met je geliefde te doen. De eerste was de uitnodiging om voor jezelf op te schrijven of - geheel in postmoderne coaching-stijl - te tekenen of uit te beelden waar in de kern de relatie tot je geliefde voor staat, hoe die

relatie er idealiter voor jou uitziet en wat jij daaraan wilt bijdragen. So far so good.

De tweede opdracht was een *inquiry-oefening*. Een - zo ontdekte ik al googlend - beproefde meditatie-vorm, die bijvoorbeeld ook beoefend wordt in mindfulness-trainingen. Je zou het kunnen omschrijven als een vorm van verdiepende dialoog. Waarbij het gaat om - en dat klinkt in mijn oren dan weer een beetje zweverig - te luisteren met het hart. Wat ik voor het gemak vertaal als: nieuwsgierig blijven naar de ander, en je laten verrassen.

OK, daar zitten we dan, mijn partner en ik. Een beetje onwennig tegenover elkaar, met de opdracht om om beurten twintig minuten lang antwoord te geven op de door de ander gestelde vraag 'hoe zie jij je relatie in 2021 in de meest ideale vorm voor je' en 'wat staat daar voor in de weg'.

Telkens wanneer de een (die aan de beurt was om antwoord te geven) stilviel, herhaalde de ander dezelfde vragen, en gaf de een opnieuw antwoord. Na twintig minuten - da's best een lange tijd - werden de rollen omgedraaid.

Hoewel een beetje ongemakkelijk, merkte ik wel dat het iets met ons deed. Door zo, onbevooroordeeld naar elkaar te luisteren, en geen andere vragen te stellen dan deze twee, helpt de een de ander om dichterbij zichzelf te komen. En word je als het ware de spiegel waarin de ander zichzelf kan zien.

Fascinerend!

Nu lijkt het mij voor allerlei relaties, of je nu elkaars geliefden, collega's, huisgenoten of mede-gelovigen bent, zinnig om zo'n oefening eens te doen. [En waarom dan niet zo'n relatie-checkup met God?](#)

Is - nu nog steeds bijna alles anders, en de

toekomst onzeker is - Aswoensdag niet bij uitstek het moment voor een geestelijke relatie-checkup? Het moment om mezelf de vraag te stellen: wat betekent waarachtig leven voor mij, en wat belemmert mij om dat te doen?

Niet - denk aan de achterliggende gedachte van *inquiry* - om mezelf vervolgens de put in te praten. Maar om dichterbij mezelf te komen, en bij de kern van waar ik voor wil staan.

Hoe mooi zou het zijn als je dit meditatieve onderzoek niet alleen hoeft te doen, maar samen: de een voor de ander, de ander voor de een. Ik zie het helemaal voor me: hoe we in de komende tijd, dwars door kerkgrenzen heen, koppels vormen, die zich committeren aan en tijd maken voor zo'n gezamenlijke *inquiry*.

En hoe we elkaar onbevooroordeeld beluisteren en helpen tot de kern te komen waar het in leven en geloven om draait: een waarachtige levenshouding. Ik denk serieus dat het ons geloven zou verdiepen en onze onderlinge verbondenheid zou vergroten. Iets waar juist in deze gekke en onzekere tijd zo'n behoefte aan is.

Tot nu toe zijn mijn geliefde en ik blijven steken bij de tweede van de vijf opdrachten. Gelukkig was aan het relatie-ritueel van mijn vriendin geen tijdslimiet verbonden. Van het kerkelijke jaar krijgen we zelfs de hele Veertigdagentijd om ons op te bezinnen op een waarachtige levenshouding en hoe wij die kunnen voeden. En bovendien is de Allerhoogste Godzijdank genadig en hulpvaardig. Hoe bezingt **Psalm 57** - psalm voor Aswoensdag - het ook alweer? **'Hemelhoog is zijn liefde, tot aan de wolken reikt zijn trouw'**.

